

в одному правовому полі, то виходячи з продукцією на світовий ринок можуть стикнутися з невідповідністю нормам і стандартів. Зокрема в сторону завищення, що притаманно зокрема країнам Європейського Союзу. Прикладом цієї ситуації є періодичні заборони експорту молочної продукції, зокрема твердих сирів в Росію. Більшість транснаціональних компаній здатні вирішити цю проблему шляхом розміщення виробництва в країнах, які представляють інтерес як ринок збуту. Цей стратегічний крок здатний оптимізувати логістичні витрати, знизити собівартість продукції, зробити продукцію більш взнаванню серед місцевих споживачів.

Нажаль, останнім часом все більший вплив на формування міжнародної конкурентоспроможності української продукції відіграє політичний чинник. Активна участь виробників в міжнародних виставках, підвищенні вимоги до якості на усіх рівнях та участь в міжнародних професійних спілках та об'єднаннях здатні послабити вплив цього чинника за рахунок формування позитивного іміджу окремо взятого виробника.

УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ НА ПІДПРИЄМСТВІ ЯК ОДИН ІЗ ФАКТОРІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ

***Потишняк О.М., к.е.н., доцент, Хазова Я.В. студентка,
Національний університет кораблебудування
ім. адмірала Макарова***

Сучасна ринкова економіка висуває принципово нові вимоги до якості продукції, що випускається. Це пов'язано з тим, що зараз виживання будь-якої фірми, її стійке положення на ринку товарів і послуг визначається рівнем конкурентоспроможності. У свою чергу, конкурентоспроможність пов'язана з дією декількох десятків факторів, серед яких можна виділити два основних - рівень ціни та якість продукції. Причому другий фактор поступово виходить на перше місце. Управління якістю є однією з ключових функцій і корпоративного, і проектного менеджменту, основним засобом досягнення та підтримки конкурентоспроможності будь-якого підприємства.

Якість продукції належить до числа найважливіших критеріїв функціонування підприємства в умовах відносно насиченого ринку і

переважної нецінової конкуренції. Підвищення технічного рівня і якості продукції визначає темпи науково-технічного прогресу і зростання ефективності виробництва в цілому, робить істотний вплив на інтенсифікацію економіки, конкурентоспроможність вітчизняних товарів і життєвий рівень населення країни. Тому проблема забезпечення і підвищення якості продукції актуальна для всіх країн і підприємств. Від її вирішення в значній мірі залежить успіх і ефективність національної економіки.

Управління якістю - це один з пріоритетних факторів який впливає на конкурентоспроможність продукції підприємства. Якість, реалізована у виробничих процесах, товарах і послугах, може забезпечити фірмі величезні конкурентні переваги на ринку. Якість - комплексне поняття, що характеризує ефективність усіх сторін діяльності: розробка стратегії, організація виробництва, маркетинг та ін. Найважливішою складовою всієї системи якості є якість продукції. [1, с.15]

В тісному взаємозв'язку з якістю продукції перебуває її конкурентоспроможність КС, яка в загальному вигляді представлена формулою (1). Здатність забезпечувати випуск і реалізацію конкурентоспроможної продукції - це і є конкурентоспроможність підприємства, що також означає його здатність до ефективної господарської діяльності та забезпечення прибутковості за умов конкурентного ринку. Управляти конкурентоспроможністю можна шляхом забезпечення оптимального співвідношення між цими складовими, кожна з яких є також багатфакторною.

$$КС = \text{Якість} + \text{Ціна} + \text{Обслуговування} \quad (1)$$

Рівень якості — це кількісна характеристика міри придатності того чи іншого виду продукції для задоволення з відповідними базовими показниками за умов споживання. Показники якості - це кількісна характеристика однієї або кількох властивостей продукції за певних умов її створення, експлуатації або споживання. Залежно від призначення певні види продукції мають свої специфічні показники якості. (рис. 1).

Диференціальний і комплексний методи оцінки рівня якості продукції та послуг не завжди вирішують поставлені задачі. При оцінці складної продукції, послуги, що має широкую номенклатуру показників якості, за допомогою диференціального методу практично неможливо зробити конкретний висновок, а використання тільки одного комплексного методу не дозволяє об'єктивно врахувати всі значимі властивості оцінюваної продукції, послуги.

Рис. 1. Система і зміст показників якості продукції [2, с.347]

У цих випадках для оцінки рівня якості застосовують одиничні і комплексні показники якості, одночасно використовуючи і комплексний, і диференціальний методи, тобто оцінку роблять змішаним методом [3, с.56].

Найважливішою ланкою у системі управління якістю продукції на промисловому підприємстві є технічний контроль, під яким розуміють перевірку дотримання вимог, що висувуються до якості продукції та умов, що її забезпечують на всіх стадіях виробничого процесу. Процес здійснення технічного контролю якості охоплює систему методів, інструментів і заходів (включаючи процедуру їх планування), за допомогою яких ідентифікують якість готової продукції, напівфабрикатів, сировини.

Найзначнішим досягненням у сфері забезпечення належного рівня якості та конкурентоспроможності стало впровадження в діяльність сучасних підприємств тотальної системи управління якістю (Total Quality Management -TQM). Вона є комплексною системою, орієнтованою на постійне поліпшення якості, мінімізацію виробничих витрат і постачання точно в термін. Основна філософія TQM базується на принципі - поліпшенню немає межі. У TQM включається забезпечення якості, що трактується як система заходів, що забезпечує впевненість споживача в якості продукції. Це ілюструє рис. 2 [4, с.266].

TQC - Загальне керування якістю;
QA - Забезпечення якості;
QPolicy - Політика якості;
QPlanning - Планування якості;
QI - Поліпшення якості.

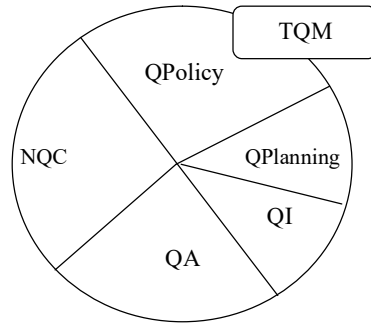

Рис. 2. Основні складові TQM

Виробництво конкурентоспроможних товарів найвищої якості можливо лише при використанні ефективних програм забезпечення якості, здійснюваних на стадії розробки продукції. Якщо якість не забезпечуватиметься належним чином на етапі розробки продукції, то не можна буде добитися і реального забезпечення якості.

Розглянемо загальні принципи раціональної організації технічного контролю:

— технічний контроль має охоплювати всі елементи, стадії виробничого процесу;

— техніка, методи й організаційні форми контролю мають повністю відповідати особливостям техніки, технології та організації виробництва;

— ефективність раціональної організації технічного контролю слід обґрунтовувати відповідним економічним розрахунком;

— система контролю має базуватися на ефективних методах статистичного контролю якості.

Отже, управляти якістю — означає робити в усіх галузях промисловості те, що треба. Управління якістю, яке не дає відчутних результатів, це не управління якістю. Воно повинно і починатися, і завершуватися підготовкою кадрів. Для впровадження комплексної системи управління якістю необхідно організувати безперервне навчання всіх і кожного - починаючи з президента фірми і завершуючи виробничим персоналом. Управління якістю допомагає виявити в кожній людині все найкраще, завдяки чому вона зможе випускати конкурентоспроможну продукцію. А це є одним з головних факторів забезпечення конкурентоспроможності підприємств.

Література.

1. Крилова Г.Д. Зарубіжний досвід управління якістю. М.: Вид-во стандартів, 1992-298с.
2. Покропивний С.Ф. Економіка підприємства // Вид. 2-ге, перероблене та доповнене - К.: КНЕУ, 2000.- 528с.
3. Запунний О.Й., Запунний О.Д., Полуда І.В., Савченко С.М., Немцов В.Д. Управління якістю продукції - К.: Київський політехнічний інститут, 1998. - 134с.
4. Онищенко В.О., Редкін О.В., Старовірець А.С., Чевганова В.Я. Організація виробництва: навч. посіб. – К.: Лібра, 2005. – 336с.

ШЛЯХИ ЗБІЛЬШЕННЯ ПРИБУТКУ НА ПІДПРИЄМСТВІ

***Приходько І.В., студентка*,
Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка***

Наша країна зараз переживає не самі легкі часи, коли більшість говорить про її незалежність, маючи на увазі політичний аспект цієї категорії, але справжня незалежність може бути досягнута тільки тоді, коли держава буде мати економічну незалежність, тобто годувати свій народ своїми продуктами, продавати йому вітчизняні товари і не залежати від коливання цін на ті або інші товари на світових ринках.

Джерелом будь-якого багатства або достатку являється виробництво, тому щоб мати засоби для усунення наслідків різних критичних явищ необхідно розвивати саме виробництво, яке не тільки забезпечило б товарами нашу країну, але й дозволило б вийти з ними на світові ринки. Високий рівень міжнародної спеціалізації виробництва не дозволяє будь-якій продукції успішно закріпитися на світових ринках, тому для розвитку виробництва конкурентноздатної продукції повинні бути визначені посилення.

За останні роки сільське господарство і економіка нашої країни в цілому зазнали докорінних змін. Це пов'язано з переходом нашої країни від централізованого типу управління економікою до більш демократичного – до ринкової економіки.

* Науковий керівник – Зайка С.О., ст. викладач